

Г-21
34764

В. ГАРШИН

СИГНАЛ

КОМИ ГОСИЗДАТ — СЫКТЫВКАР — 1984

АЛМУСЫН
Оса. Центр. Библиотекалон
— СЫКТЫВКАР —

В. ГАРШИН

СИГНАЛ

Герасалис
В. БОРОФІЧЕНКО

КОМИ ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО

СЫКТЫВКАР 1938

В. ГАРШИН
С И Г Н А Л
На коми языке

ДЛЯ МЛАДШЕГО ВОЗРАСТА

Редактор П. Дорнин. Техредактор *М. Шестаков.* Рисунки *В. Бородиченко.* Перевод *Г. Федорова.* Издание № 125. Уполномоченый Главлита № 1848. Типографский № 2298. Тираж 3000 экз. Формат 62×94 1/16. Печатных листов 1. Сдано в производство 10-XI—37 года. Подписано к печати 3/I-38 года.

Типография УМП, Коми АССР,
гор. Сыктывкар, ул. Первомайская,
Дом Печати.

Семен Иванов ужавліс көрттуј вылын стөрөжын. Сіјө будкасаң өті станціјабыс вөлі даскык верст, мөдөбыс—дас верст. Верст ноль саяө кымын мөјмү востісны печкан фабрика; сьлөн сөд трубаыс чурвізіс вөр саясаң, а матынжык, матігөгөрсә будкајасыс өтдөр, сессә некущөм олан керка ез вөв.

Семен Иванов вөлі жугалөм морт, вісыс. Окмыс во саян вөлі сіјө војна вылын: служітліс деншікын офіцер дінын, вөчліс ськөд эоң поход. Щыгјавывліс сіјө, і кынмавліс, і шонді улын пөжсывліс, вөчывліс неламын да ветымын верстјасөз жар пөраө і көзыдјас дырјі, удајччывліс і пулајас улын вөвлыны, да, слава богу, ніөті пула ез інмыв. Сулаліс өтчыд полкныс медвоэра лініјаын; эоң вежон турокјаскөд вөлі перестрелка: кујлө міјан цеп, а лошціна мөдарас—турокјаслөн, і асывсаң рытөз лыјасны. Семенлөн офіцерыс щөщ сені вөлі; быд лун кујімыс Семен ваяліс сылы полкөвөј кухняыс, оврагыс, пөс самөвар да өбөд. Мунө сіјө самөварөн вогса местаті, пулајас шуғлалөны, ізјасө кучкалөны, страк Семенлы, бөрдө, а ачыс пыр мунө. Господа

офіцерјас вöліны зев дöвöленöс сыөн: пыр налөн вöлі пöс чај. Походые сјö воіс ловјөн, сöмын кыс да кокјасыс пондісны жукавы. Ез еща шог ло нуны сјö кадсаңыс. Воіс гортас—старік бағыс кувсіс; пі вöлі нолöд ар вылын—кулі-жö, горшнас вісіс; колісны Семен бабаыскöд öтнаныс. Ез удајчны сылы овмöсын: сöкыд зев пыктöм кі-кокөн мутö гөрны. Ез кут вермыны овны дөревнаын; мунісны најö выл местајасö шуд корсны. Овліс Семен гöтырыскöд лініја вылын. Херсонын да доншцінаын; некыс шуд ез аҗыны. Муніс гöтырыс слугаö, а Семен важ мозыс шöјтö. Удајчыс сылы öтчыд машинаөн мунны; öті станціјаыс аҗö, начальныкыс быттö тöдса. Віҗöдö сы вылö Семен, і начальнік Семен чужöмö віҗöдö, тöдмалö. Тöдісны најö мöда-мöдсö: асланыс полкса офіцерыс вöлöма.

— Те Іванов?—шуö.

— Так точно, ваше благородіје, ме тајö і ем.

— Те кыз татчö вескалін?

Семен вісталис: сјз вот-пö і сјз.

— Кытчö-жö öні мунан?

— Ог вермы тöдны, ваше благородіје.

— Кыз сјз, дурак, он вермы тöдны?

— Так точно, ваше благородіје, сы вöсна, мыҗ сетчынысö мен некытчö. Кушöмкö уж, ваше благородіје, корсны колö.

Віҗöдіс сы вылö станціјаса начальнік да шуö:

— Вот мыҗ, воканöҗ, колччыв те кытчöзкö станціјаас. Те, кажіччö, гöтыра? Көн тенад гöтырыд?

— Так точно, ваше благородіје, гöтыра! Гöтырöҗ Курск карын, купеч ордын слугаын.

— Но, сјз-кöгіж гöтырыдлы, мед локтас. Білетсö донбозттöг сузöда. Тани мјан көрттуҗывса будка

Семен вiставлiс ас сiкт jылыс да воjна вылö ветлöм jылыс.

рекмө, понда клопочитны ме дистанционнөй началь-
никлыс.

— Ыжыд аттө, ваше благородіе,— шуис Семен.

Кольчис сійө станціјаө. Отсасіс начальник кухна-
ын, поткөдліс пес, двор да платформа чышкіс. Вежон мыгті воіс гөтырыс, і мөдіс Семен ручнөй
тележка вылын аслас будкаө. Будкаыс вөлі выл, шоныд, пес—мыжда колө, ічөткік градјөр возза стө-
рөжјаслөн колөма і сесагіна жын мыдта гөрөм му
полотно өтар-мөдар бокас. Пондіс радлыны Семен;
кутіс мөвпавны, кыз ас овмөсө кутчысны, нөбны
вөв, мөс.

Сетісны сылы став колан көлүј: гөрд флаг, віж
флаг, пөнарјас, рожок, компас, мөлөт, гајкајас він-
тітны клуч, лөм, зыр, росјас, болтјас, көстылјас,
сетісны кык кнїжка көрттујывса правілөјасөн да
појездјаслыс распісаніе. Первојја кадас Семен вој-
јассө ез уэлы, пыр велөдіс распісаніе; појездыс
нөшта час-кык мыгті лөктө, а сійө кышовтас ассыс
участоксө, пуккас будка дінө лабічө і пыр вічөдө
да кывзө, оз-ө сырмыны релејас, оз-ө шуміт по-
језд. Велөдіс наізуе і көрттујывса правілөјас; көт-
лыдысө вөлі омөла, по-складам, а век-жө велөдіс.

Селөыс вөлі гөжөмын; уж абу сөкыд, лым зырт-
ны оз ков. Сесса і појездјасыс шоча ветлісны тајө
тујөд. Суткінас кыкыс кышовтас Семен ассыс вер-
ста колассө, кытјасыскө гајкајас відлас, зелөдас, му-
сө рөвнәјтыштас, ва трубајас вічөдлас, і мунас гор-
тас ассыс овмөс лөсөдны. Сөмын өтитор лок ас ов-
мөсас: мыј мөвпыштас лөсөдны, бығ колө јуавны
тујывса мастерлыс, а сійө сесса доложитас дистан-
ціјаса начальниклы. Прошеніе ветліг коста колан
кадыс і колө. Весіг гажтөмтчыны кутісны Семен гозја.

Тöлыс кык кымын колі; Семен кутіс тöдмасны сусед стөрөжжаскөд. Öтi стөрөж жона-нын пöрыс вöлі; пыр көсјісны сiјöс вежны, будкасыс муртса вермө петны. Сы пыдди гöтырыс вöлі ужалö. Мөд будочникыс, кодi станција дорас матынжык, вöлі косiник том морт.

Первогыс Семен ськөд паныдасiс көрттуј полотно вылын, кык будка шöракастын, туј видлалiгөн. Семен шапкасö бостіс да копыртчыліс сылы:

— Олан-вылан, сусед.

Суседыс вiзöдліс сы вылö боксан.

— Здорово,—шуö.

Сегга бергöдчiс да муніс. Мөдыс налөн гöтырјасныс паныдаслісны. Семенлөн гöтырыс—Арина—здоровајтчiс суседкакөд; мөдыс ез-жö кут уна сорнитны, муніс. Öтчид аззiс сiјöс Семен.

— Мыјла-нө, iчмонöј, тенад верöсыд абу варов? Нывбаба чöv олыштiс да шуіс:

— Мыј жылыс-нө сiјö кутас текөд сорнитны? Быдөнлөн аслас... Мун, јен текөд.

Колі нöшта öтi тöлыс, тöдмасiсны. Паныдасасны Семен да Васiлеј көрттуј вылын, пукгасны, калланөн куритчöны да сорнитöны ас олөм-вылөм жылыс. Васiлеј векжык чöv олö, кывзö, а Семен вiставлö ас сiкт јывгыс да војна вылö ветлөм жылыс.

— Уна i шог тöдлі ме ас немөн,—вiсталис Семен,—а кузö-нө ескö менам нем? Јенмыс ез сет меным шуд. Кодлы кущөм судба-талант сетас господ, сiз-нин i ем. Вот мыј, Васiлеј Степаныч.

Васiлеј Степаныч релсö кучкышталөмөн пыркөдiс каллансö, чеччiс да шуö:

— Оз судба-талантым мијанлыс олөмнымöс сој, а јöz. Мортыс лок да горш зверыс свет вылас абу.

Көјінөс көјін оз сој, а морт мортөс ловја вывгыс вилөдө.

— Чөв, другө, көјиньд көјинтө сојө, тајө те ен вістав.

— Сің, кыв вылө лөсалис да шуі. Көт кыз, а мортсыд лок тварьд абу. Ез-кө ескө вөв јөзлөн горшлуныс да локлуныс, поңө-на вөлі овны. Быдөн зилө тенгыд сөрвітны, тенгыд кусөктө мырддыны да жөритны.

Кутіс мөвпавны Семен.

— Ог,—шуө,—төд, воканөј. Гашкө, тајө і сің, а сің-кө, то сіјө јенсаң сіөма.

— Сің-кө, нінөм і сорнітны теја-мејалы,—шуіс Васілеј.—Став омөлтөрсө-кө јен вылө көвјавны, а аслыд пукавны да терпітны, сің-кө, воканөј, колө лоны не мортөн, а скөтөн. Вот теныд менам вістало.

Сесса бергөдчіс да прөстїтчытөг муніс. Семен чеччіс-жө.

— Сусед,—горөдіс сіјө,—мыј вөсна те відчан?

Сусед ез і бергөдчыв, муніс. дыр вірөдіс Семен сы вылө, кытчөз Васілеј ез сајав. Локтіс гортас да шуө гөтырыслы:

— Но і сусед-жө мїјан, Арина: зелла, а абу морт.

Но најө ез лөгасны: бара паныдасісны да кутісны сорнітны і бара сы јылыс-жө.

— Не-кө јөзыс... егө ескө теја-меја тан будка-јасын пукалө,— шуіс Васілеј.

— Мыј көт будкаын... Нөмтор, поңө овны...

— Поңө овны... поңө овны... Ек, те! Куза олін да еща бөгтін, уна вірөдін да еща аңгін! Гөл морттыдлы, будкаын көт јешщө мөдлаын, кущөм-нн олөм! Тајө ад горшјасыд ловјөн тенө сојоны. Став

вiртö пычкöны, а пöрысман — шыбытасны, кызi лок жмыкöс порсјаслы. Уна-ö жалöваннöтö бостан?

— Ещаник, Василеј Степаныч, даскык шайт.

— А ме даскујим да жын. Öни тенсыд јуала: мыјла таз? Правилöјас сертi мiјанлы правленiјесаң пöлагајтчö быдöнлы öткода: пес, би да нöшта дасвiт шайт. Kodi-нö ескö теја-мејалы урчитiс даскык либö даскујим да жын шайтсö. Ме тенсыд тајö i јуала? А те шуаң, овны почö! Тегöгөрво: абу шайтöн жын-јөн вöсна сорныс, мед көт дасвiтнансö мынтiсны. Возза тöлыснас ме ветлi станција вылö; бурещ вöли директор сени, азöдлi ме сiјöс. Удајтчiс ташöм чест. Торја вагонын вöли сiјö мунö, петiс платформа вылö, сулалö... Но-да, дыр кежлö ме тани ог колтчы; муна, кытчö сiнјас вижöдöны.

— Кытчö-жö те мунаң, Степаныч? Бур бöрад мöд бур оз корслыны. Тани тенад со i керка, i шоныдiн, i iчöтiка мутор. Гöтырыд тенад ужалыс...

— Мутор! Вижöдлин мед менам мутор вылö. Нi öтi нөр сени абу. Тулыснас капуста пуктыли. Локтiс тујыввса мастер: „Тайö-нö,— шуö,— мыј тани? Мыјла јуавтöг пунктöмд? Пыр-жö idрав, мед дукыс ез вöv“. Мастерыс код вöли. Мукöд кадö-кö, ескö, нiнöм ез шу, а секi козныштiс... „Кујим шайт штрап!“

Чöv олыштiс Василеј, кыскыштiс каллансö да нöжжөнiкөн шуыштiс:

— Тајкö сiјöс вiа — кызкö-тај кутсi-жö.

— Ок, те горач-морт, сусед, сiнмад ме теныд шуа.

— Абу горач ме, а вескыда мövпала i сорнiта. Ме сылы петкöдла-на, гöрд чужöмлы. Фiстанцијаса начальниклы кута норасны. Вижöдлам!

I збылыс норасiс.

Öтчыд фiстанцијаса начальник вöли тујсö видлалö.

Кујим лун мыстї тајо тужодыс колө вөлі мунны пі-
тірса важнөј господајаслы: најө ревізіја нуөдісны да
сіјөн і колө вөлі локтіг кежаныс пөрадок лөсөдны.
Балласт кіскалісны, рөвһајталісны, шпалјас відлаліс-
ны, көстылјас тувјышталісны, гајкајас зелөдалісны,
столбјас красітісны, пројездјассө щөктісны віж лыаөн
кіскавны. Суседка-стөрөжіка весіг ассыс старіксө
петкөдіс турун весавны. Ҷоһ вежон ужаліс Семен;
гөгөр лучкі-ладнө вөчіс, щөщ і ас вывгыс кафтансө
дөмліс, весаліс, а ыргөн блакасө југјавтөз кірпічөн
зыртіс. Ужаліс щөщ і Васілеј.

Локтіс дістанціјаса началнік дрезіна вылын; һол
рабочөј бергөдлөны воропјасөдыс; шестерһајас жур-
гөны; часнас верст кыз кымын лебө дрезінаыс, сө-
мын журакылөны көлөсајасыс. Воіс Семен будка
дорө. Семен чепөсјіс, по-солдатскі рапортујтіс. Сы-
лөн ставыс вөлі лучкі.

— Те важөн-һін тан?— јуаліс началнік.

— Мај мөдөд лунсаһ, ваше благородіје.

— Ладнө. Аттө. А со квајтымын һолөд номерас
кодї?

Көрттујыввса мастер (щөщ ськөд дрезіна вылас
локтіс) вочавізіс:

— Васілеј Спірідов.

— Спірідов, Спірідов... А, тајө сіјө, кодї-тај мөј-
му теныд замечаніје улө сурлі?

— Сіјө і ем.

— Но, ладнө, ветлам візөдлам Васілеј Спірідо-
вөс. Вөрзөдчөј.

Рабочөјјас вөрзөдісны дрезінасө,— сіјө кутіс тур-
ны рельсјас вывті.

Семен мөвпыштїс: Буракө, лоас һалөн сені „вор-
сөм“.

Кык час мыгті кымын Гемен муніс асгыс тужсö вiрöдлыны. Аззö—полотно куза кодкö локтö, жур вылас мыжкö быттö жежыд тыдалö. Сусжыка вiрöдліс Гемен—тајö Васілеј вöлöма; кiас бед, мышкас нонтор, чужöмбансö чышјанөн тöбöма.

— Кытчö мöдöдчин, сусед?—горöдiс Гемен.

Локтiс Васілеј зiк матö: чужöмыс быгалöма, кызi мел, öзјалан сiнјаса; сорнитны пондiс да гөлöсыс орјасана.

— Карö,— шуö,— Москваö... правленијеö.

— Правленијеö... Сiз, сiз! Норасны-инö кöсјан? Чöв, Васілеј Степаныч, вунöд.

— Ог, вокö, ог вунöд, сор вунöдны. Со, аззан, меным чужöмам кучкiс, вiрöз жугöдiс. Кытчöз ловја лoa, ог вунöд, сiз ог еновтчы!

Гемен кутiс кiöдыс Васілејöс.

— Еновтчы, Степаныч; збылыс теd шуа: буржыкыс оз ло.

— Мыј сен буржыкыс. Ачым тöда, мыј буржыкыс оз ло; правiлнö те вiставлiн судба-талант јывсыд. Кöт аслым буржыкыс оз ло, но колö правда вöсна сулавны.

— да те вiстав, мыјыс тiјан ставыс пансiс?

— да мыјыс... Гөгөр вiрöдліс, дрезина вывгыс леччыліс, весiг будкаö пыралiс. Ме тöда-нин вöлі, мiса, чорыда кутас јуасны; гөгөр лyчки-ладнö лöсöдлі. Бөр-нин пондыліс мöдöдчыны, а ме жалöбаөн. Сiјö пыр-жö пондiс горзыны. „Тан,— шуö,— локтö правiтелственнöј ревизија, а те кушöмкö градјөр јылыс жалöбаөн! Тани, шуö, тајнöј сöветникјас локтöны, а те капуостаөн сујсан!“ Ме ег вермы кутгыны—шуi öти кыв, ег ескö зев чорыдöс, но сылы дöзмöдана кажиччiс. Сiјö-тај кызi лöсыштіс меным... а

ме сулала, сизи бытто і колө. Мунисны најө, вөлісті
ме сажкалышти, вот мыскі чужөмөс дај мөдөдчі.

— Кызи-нө будкаыд?

— Гөтырөј коліс. Ужалас... А чөрту најөс туж-
наныс і быдөн.

Чеччіс Васілеј, кутіс мунны.

— Прөщицајтлы, Іваныч! Ог төд. мыкө төлк
бостас оз меным.

— Подөн-өмөј мунан?

— Станціја вылын төварнөј појездө вөзјыса; ас-
кі Москваын лоа.

Суседјас прөстітчісны. Васілеј муніс, дыр сижө ез
вөв. Сы пыдді ужалис гөтырыс, лун і вој ез улы;
верөссө виччысігас проч омөлтчіс. Көјмөд лунас
прөјдітіс ревізіја. Паровоз, багажнөј вагон да кык
первојја класса, вагон, а Васілеј век-на ез вөв. Нө-
лөд лунас Семен аңгіс гөтырсө сылыс,—бөрдөмыс-
ла сінјасыс пыктөмөс, гөрдөдөмаөс.

— Верөсыд локтіс?—јуалис Семен.

Нывбаба шеныштис кінас, нінөм ез шу і кежіс
бокө.

Коркө зола дырјыс-на Семен велөдчыліс тални-
кыс пөланјас вөчавны. Сотас гөмөссө, кытчө колө
роңјас вөчалас, кыт-сурө мукөдлаті лөсөдыштас, се-
щөм бур пөлан артмас, көт мыј сесса ворс! Прөст
кадјасө сижө пөланјастө вөчавліс уна да төдса кон-
дукторкөд карө мөдөдлывліс—базар вылын кык
урөн пөлан нөблывлісны. Ревізіја бөрын көјмөд
лунас Семен коліс гөтырсө 6 часө локтыс појезд
виччысны, а ачыс бостіс пурт да муніс вөрө, бед-
јас керавны. Воіс сижө ас участок помас—таті тужыс
крута вөлі кежө—і вөр пөлоныс мөдөдчіс чој го-
рув. Верст жын сажын вөлі ыжыд нур, а сені міча

Семенлѳи вѳнјасыс пекѳисны: кѳсјѳ горѳѳны—оз вермы.

кустјас быдмөны. Кералис нөбтыр да гортас мөдөдчис. Мунө вөрөд; шондиыс вөлі улын-нын; гөгөр лөн, сөмын кылө, кызі лебачјас сылөны да валежнікјас кок улын ращкакылөны. Нөшта муныштис Гемен, регыд-нын көрттуј тыдовччас; і кылө сижө, бытө кодкө көртөн клонөдчыштө. Терыбжыка мөдөдчис Гемен. Ремонтыс сижө кадас ез вөв сы участокын. „Мыј-нө ескө тајө?—мөвпалис сижө. Петис ердаинө—сы возын көрттуј насып кыпөдчө. А полотно вылын, выліас, морт лажгөдчөма, мыјкө вөчө. Гусөнікөн Гемен пондис кајны морт дорө, ачыс чајтө, мыј тајө мортыс локтөма гајкајас гусавлыны. Вірөдө Гемен—мортыс сувтис, кіас көрт лөм; лөмсө сујис релс улас да кыз бертыштис! Геменлөн сінјасыс пемдисны; көсјө горөдны—но оз вермы... Аззө сижө Васілејс, пондис вывлаң котөртны, а Васілеј, лөма да клуча, насып мөдар бокас чепөсјис.

— Васілеј Степаныч! дона морт, бергөдчы! Вај лөмтө. Бөр пуктам релсө, некод оз і төдлы. Бергөдчы, мезды ассыд ловтө грекыс.

Васілеј ез і бергөдчыв, котөртис вөрө.

Сулалө Гемен вежінтөм релс дорын; бедјассө ассыс ускөдис. Локтө појезд пассажірскөј, а абу төварнөј. Нынөмөн оз поң сижөс сувтөдны: флагыс абу. Куш кинад релстө местаас он пукты. Колө котөртны будка дорө да вајны сес кущөм-гурө көлуј. Господі, отсав!

Котөртө Гемен аслас будка дорө,—лолыс тырөма. Котөртө—вот-вот усө. Петис вөрыс—будкаөзыс сөмын со кымын сыв колі, кылө—тутөстис фабрикаын: квајт час! Кык минут мысті колө прөјфитны појездлы. Господі! Мезды невіннөј ловјасөс! Сінвоңас кыптис Геменлөн тащөм серпас: шујга көлөсанас

паровоз крукагас чуктöдöм рельсö, здрөгмунö, шатовтчас, кутас шпалжассö нещкыны, а таті буреш тујыс чукуылтö, појездыс усас насып горув дасöтi сыв... а сені којмöд классын јöзыс тыр, посні чельадјас і... Пукалöны öнi најö сені, нiнöм јылыс оз мөвпавны... Ог, ог удiт будка дорöз воыны да бөр сетчö мунны...

Будка дорö воытöг, Семен бөр бергöдчiс, важыс ödjö кутiс котöртны. Зiк садтöг моз котöртö; ачыс оз i төд, мыј сен кутас вöчны. Локтiс вежiнтöм рельс дорö; аслас бефјасыс век-на сен кујлöны. Бостiс öтi беф, ачыс оз төд мыјла, возлаң котöртiс. Сылы кажiтчö, мыј појездыс локтö-нiн. Көнкö ылын кылö сылөн тутöстöм, рельсјасыс нöжјөнiк сырмыны кутiсны. Котöртны возö ебöсыс абу. Чуктöдöм рельсаң со кымын сыв сажö сувтiс: сені јурас воiс öтi мөвп. Пөрччiс шапкасö, кыскiс сес чыщјан. Сапöг гөлөн костгыс кыскiс пурт.

Сущкiс пуртөн аслыс шујга кiас гырззасыс вылöжык; чепöсјiс вiр, пöс шорөн кутiс вiзувтны; көтöдiс чыщјансö вiрнас. паскöдiс да көрталiс беф помö, сесга лептiс гөрд флагсö.

Сулалö да öвтчö аслас флагөн, а појездыс тыдалö-нiн. Оз аззы сiјöс машинiст, матö локтас да со сыв саяд он-нiн вермы сувтöдны сöкыд појездтö.

Вiрыс öтарö пыр петö i петö; топöдiс ранасö туша бердас, но оз вермы вiрсö сувтöдны; тыдалö, јона пыдöз сущкысгöма. Јурыс пондiс бергöдчыны; сiнјасас веравны кутiс; сесга i зiкöз пемдiс сiнвозыс, а пельас пондiс звөнiтны. Оз-нiн аззы локтыс појездсö, оз кыв сылыс јiркöдöм шысö; јурас сöмын öтi мөвп: „Уса, ог вермы сулавны, ускöда флагсö; му-

нас појездыс ме вывті... Отсав, јенмөј, ысты менө
вежысөс“.

Сінвоҕыс ставнас сөдөдіс, сөлөм воҕас лоі быт-
тө ҕик тыртөм, і ускөдіс флагсө кісыс.

Но ез ус муө сьлөн вірөс флагыс: кодлөнкө
мөд мортлөн кыс кутіс сїјөс да вылө лептіс локтыс
појездлы паныс. Машініст аҕҕіс сїјөс, пөдлаліс регу-
латор. Појезд сувтіс.

Ғуҕыҕісны вагонҕасыс јөз, чукөртҕісны. Аҕҕоны:
кујлө морт, ҕоннас вірөн тырөма, сартөм; мөд морт
сы дінын орчөн сулалө да кутө вірөс трапіча.

Ғөгөр віҕөдіс Васілеј да јурсө лезіс увлаң.

— Көрталөј менө,— шуіс,— ме рельсө чуктөді.

Сыктывкар
— Библиотека —
— Сыктывкар —

„КӢИГА БӖРСА КӢИГА“

1. ПУШКИН—Зарки чери жылыс мождкыв.
2. ПУШКИН—Поп да сылди Казак Балда жылыс мождкыв.
3. ПУШКИН—Цар Салтан жылыс мождкыв.
4. ПУШКИН—Кулди царевна да Гизим багатыр жылыс мождкыв.
5. ЖУКОВСКИЙ—Сапдга кань.
6. КРЫЛОВ—Баснажас.
7. ЛЕРМОНТОВ—Ашик-Кериб.
8. ТОЛСТОЙ Л.—Акула.
9. ТОЛСТОЙ Л.—Булька.
10. ТОЛСТОЙ Л.—Филипок.
11. НЕКРАСОВ—Генерал Топтыгин.
12. НЕКРАСОВ—Мазај дед да кбчжас.
13. ТУРГЕНЕВ—Бежин луг.
14. ТУРГЕНЕВ—Бир'ук
15. ТУРГЕНЕВ—Муму.
16. ТУРГЕНЕВ—Перепелка
17. ЧЕХОВ—Ванька.
18. ЧЕХОВ—Вдов фамилия.
19. ЧЕХОВ—Фетинкажас.
20. ЧЕХОВ—Жыды кымбс.
21. ЧЕХОВ—Пышжыс.
22. ГОРКИИ—Архип дед да Лонька
23. ГОРКИИ—Челаджас.
24. КУПРИИ—Жыды пон
25. КУПРИИ—Гамбринус.
26. ЛЕСКОВ—Часбвбж.
27. ГРИГОРОВИЧ—Гуттаперчевбж дединка.
28. ГАРШИН—Лягуша-путешественница.
29. ГАРШИН—Сигнал.
30. КОРОЛЕНКО—Идббм дединка.
31. МАМИИ-ГИБИР'АК—Руд сыли.
32. МАМИИ-ГИБИР'АК—Студонбж ју дорса керка.
33. МАМИИ-ГИБИР'АК—Кыжыс Жемель.
34. БЕНКЕВИЧ—Музыкант Янко.
35. КИПЛИИГ—Слди пи.
36. ЛОНДОН—Кш жылыс сказанье.
37. ЛОНДОН—Кбжин.
38. БЕТОН-ТОМПСОН—Орбм пель.
39. БЕТОН-ТОМПСОН—Чинк.
40. БЕТОН-ТОМПСОН—Ручлди семия.
41. АНДЕРГЕН—Фумовочка.
42. АНДЕРГЕН—Ожыс салдат.
43. АНДЕРГЕН—Фикбј јусжас.
44. АНДЕРГЕН—Тывкбрт.
45. АНДЕРГЕН—Шуда колошжас.
46. АНДЕРГЕН—Принцесса да Порсвижыс.
47. РОБЕРТС—Зоньи да Кид.

КОМИ ГОСУДАРСТВЕННОЈ ИЗДАТЕЛСТВО

ИЧӨТ ДА ШӨР АРЛЫДА ЧЕЛӘФЈАСЛЫ БИБЛЮТЕКА

„КҢИГА БӨРСА КҢИГА“

48. РОБЕРТС—Нывка да ош пи.	71. МАЈАКОВСКИЈ—Мыјди кбсја лоны.
49. РОБЕРТС—Кан Робинзон.	72. БАГРИЦКИЈ—Нычлөн кок туј.
50. Гиндбад—мореплавател (мојдкыв)	73. БАГРИЦКИЈ—Мордвинлди звезда.
51. Коми мојдкывјас.	74. Островскиј Н.—Гудок.
52. Ненецкј мојдкывјас.	75. УЛЈАНОВА М.—Льенін жылыс вистјас.
53. ГРИММ—Бременса музыкантјас.	76. ФАДЕЈЕВ—Метелица.
54. ГРИММ—Храбрөј портиөј.	77. БЕДНЫЈ Ф.—Басиңајас.
55. ГРИММ—Мојдкывјас.	78. КАТАЈЕВ—Учбм.
56. УЈДА—Нелло да Патраш.	79. ПАУСТОВСКИЈ—Көчлди лапаяс.
57. УЈДА—Стен.	80. ПРИШВИН—Јарик.
58. ГАУФ—Карлык Ныр.	81. БИАНКИ—Медбөрја лыјбм.
59. ГАУФ—Калиф Аист.	82. БИАНКИ—Вөрын војутөм.
60. ГАУФ—Ичөт Мук.	83. НОВИКОВ-ПРИБОЈ—Зыбунјас пөвсын.
61. АФАНАСЈЕВ—Лягуша-Царевна.	84. ЖИТКОВ—Мангуста.
62. АФАНАСЈЕВ—Кызи мужик баринөс велдди.	85. ЖИТКОВ—Обезјана жылыс.
63. АФАНАСЈЕВ—Лөз пышкыс бостөм роч мојдкывјас.	86. КАССИЛЬ—Особөј отрадса ош.
64. Мудер Алдар-Кос (Казахскөј мојдкыв)	87. КАССИЛЬ—Пошөм класс.
65. Охик (Армјанскөј мојдкыв)	88. КАССИЛЬ—Турецкөј бутсы.
66. Аладдин да волшебнөј лампа (Арабскөј мојдкыв)	89. Гајдар—Војеннөј тайна жылыс.
67. Алы-Баба да ңеламын рөзбојник (Арабскөј мојдкыв)	90. ГАЈДАР—Нольдд блндаж.
68. ХАРРИС—Кролик-Вок.	91. ТИХОНОВ—Чөрт.
69. РОЛЛАН—Жан Крестөф.	92. Михалков—Јортјас.
70. ТОЛСТОЈ А.—Желтухик.	93. ФРАКРМАН—Ылыс граница дини.